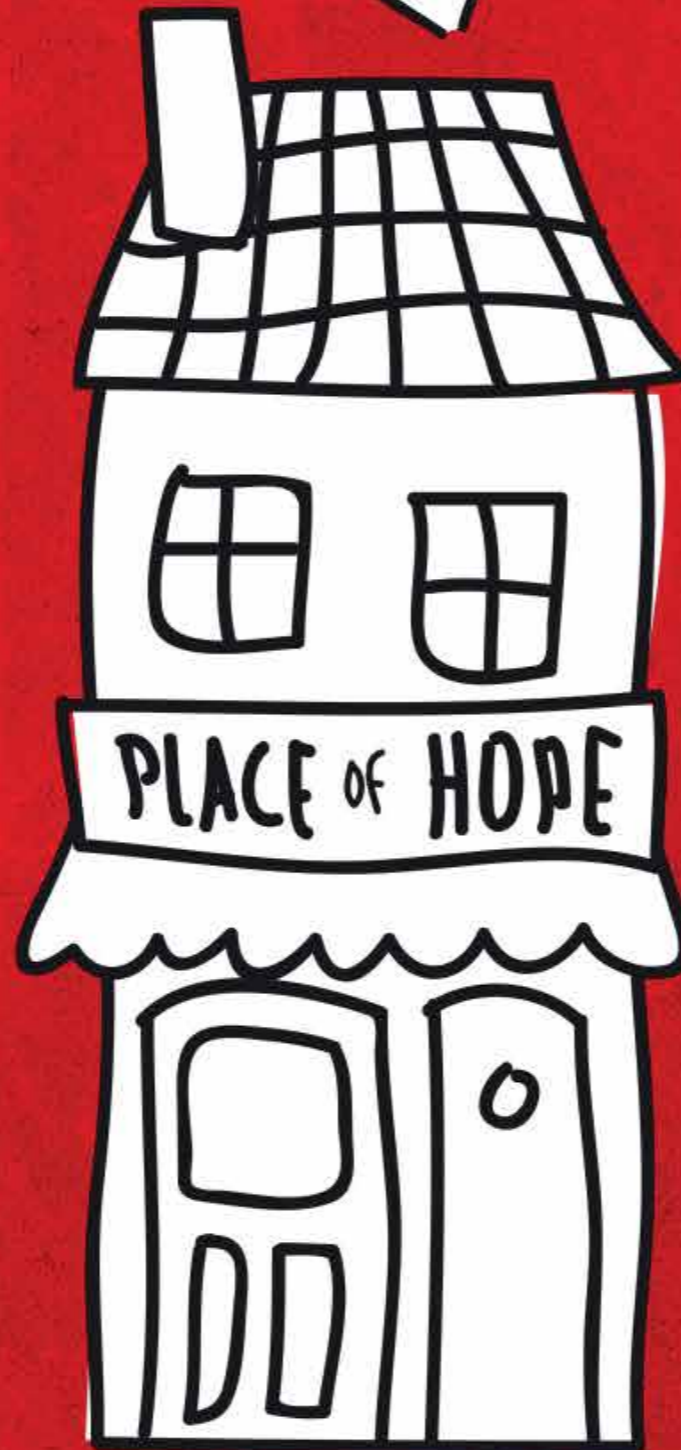

BAM!

Wake-up ondernemers,
jullie zijn nodig!

TEKST: GEA GORT
BEELD: TIMONBOTH.NL

Business as Mission is wereldwijd in opkomst. De beweging, kortweg BAM, laat zien dat een verandering gaande is in ons denken over kerk, werk en missie. In die verandering hebben ondernemers een belangrijke rol.

Ondernemers zien van nature kansen. Ze zijn inventief en kunnen kansen creëren. Ze denken praktisch na, maar stappen ook uit de boot en nemen risico's. Je hoeft maar naar het nieuws te kijken om te beseffen dat deze talenten nu meer dan ooit nodig zijn. Dit om kansen te creëren ten dienste van de samenleving en Gods koninkrijk.

KEES DE ZWART

Neem ondernemer Kees de Zwart. Hij is directeur-eigenaar van de VanderPerk Groep in Groot-Amersfoort, die er onder meer een drukkerij runt. Vorig jaar is hij een bedrijf in een gesloten land in Azië gestart, samen met een lokale partner. Dit initiatief is een combinatie trainingsschool en bedrijf: ze trainen christenen zowel beroepsmatig alsook in discipelschap. Het doel is om de plaatselijke christen en kerk te versterken, om de mensen die daar tot geloof komen op te kunnen vangen. Bewoners van dat land krijgen dromen over Jezus met aanwijzingen in de trant van 'Ga naar je buurman' of 'Ga naar de kioskhouders. Die kan je meer vertellen.' Dat is bijzonder. Het is eveneens een bijzonder verhaal hoe God Kees hiertoe riep, juist in een tijd dat Kees in een woestijnperiode van zijn leven zat, onder meer omdat hij bijna zijn bedrijf verloor door de economische crisis. In die woestijntijd hoorde hij – letterlijk – de stem van God. De opdracht die God hem gaf, past bij hem als ondernemer. De uitdaging geeft hem energie.

Hij is als een Petrus die 'roekeloos' (zoals sommigen zo'n avontuur zouden noemen) de boot uitstapt. Door beschikbaar te zijn, af te blijven stemmen op God en de deuren die openen binnen te gaan, ziet hij de hand van God bewegen.

Verandering in denken

Maar even terug. In de inleiding schreef ik over een verandering van denken die gaande is. En hoe ondernemers in deze veranderende tijd een cruciale rol lijkt te zijn toebedeeld. Hoezo, en wat zijn dan die paradigma-verschuivingen? Voordat we verder ingaan op wat we bedoelen met BAM - Business as Mission – eerst iets meer over die verschuivingen.

Andere kijk op missie van Jezus

Lang ging het in de kerk over 'Jezus is gekomen voor ons persoonlijke zielenheil en om ons het eeuwige leven te geven'. Dat is nog steeds het kernpunt. Het gaat niet alleen om de materie; we hebben ook te maken met een andere werkelijkheid en met de eeuwigheid. Echter, ons zielenheil leek een soort eindpunt, terwijl we het meer en meer gaan zien als startpunt. Gerenommeerde theologen wereldwijd, de Engelse anglicaan N.T. Wright als een belangrijke daarvan, belichten de komst van Jezus, evenals zijn handelingen en uitspraken, vanuit de Joodse cultuur en denken van die tijd. Dan blijkt de komst van Jezus, zijn woorden en handelingen, veel meer van betekenis te zijn voor het 'hier en nu'. Het gaat dan veel meer over recht doen en recht brengen; 'dat Gods koninkrijk kome – op aarde – zoals in de hemel!'

Terwijl de theologen in de boeken zitten en Bijbelse onderbouw geven (overigens is N.T. Wright zeer het beluisteren waard. Kijk maar op zijn website ntwrightpage.com - een absolute aanrader!) lijkt het of Gods Geest waait over de aarde en anderen aanzet tot actie. Neem mensenhandel; internationaal groeit aandacht voor dit onrecht en actiegroepen springen bij bosjes op uit de grond om de publieke opinie te

'Ga naar de kioskhouders. Die kan je meer vertellen.'

beïnvloeden. Sommige daarvan, zoals *International Justice Mission*, doen naast bewustwording veel moeite om met een team van advocaten mensenhandelaren op te sporen en voor het gerecht te slepen.

Ondernemers nodig!

Terwijl publieke verontwaardiging groeit, advocaten met pijn en moeite mensen achter slot en grendel weten te krijgen en overheden aan wetten werken, groeit een ander besef: ondernemers zijn nodig! Want juist in gebieden waar werkloosheid heerst, zijn mensen kwetsbaar om in handen te vallen van mensenhandelaren. Het besef groeit dat ondernemers nodig zijn die bedrijven opzetten om voor werkverschaffing te zorgen. Zo startte een Australisch zendingsechtpaar – waarschijnlijk met een flinke dosis ondernemersgaven - in de sloppenwijken van Calcutta een bedrijf, in plaats van een kerk. Het zorgde in eerste instantie voor gefronste wenkbrauwen van hun kerkelijke achterban, maar dit zendingsechtpaar zag dat juist middels dit bedrijf de vrouwen die uit de prostitutie kwamen, hun waardigheid terugkregen, omdat ze voor zichzelf konden zorgen, training en onderwijs kregen.

Business; een kerk?!

'Op de woensdagavond Bijbelstudie kunnen we zo in ons hoofd blijven zitten', is de ervaring van sociaal entrepreneur en kerkvernieuwer Johannes van den Akker. Hij kwam dit najaar in het nieuws vanwege de opening van het Kleinklooster in de Bijlmer. Johannes is daar een gemeenschap gestart, maar het opzetten van een bierbrouwerij staat ook op de agenda. Een zoektocht is gaande naar wat geloven in de praktijk van alledag betekent, en hoe we in relatie zijn met mensen. Juist ook mensen die veraf staan van het christelijk geloof. Juist de werkvloer en de marktplaats bieden kansen. Dat zijn plekken waar relaties ontwikkelen. Op de werkvloer kan ook discipelschap plaatsvinden. Dat

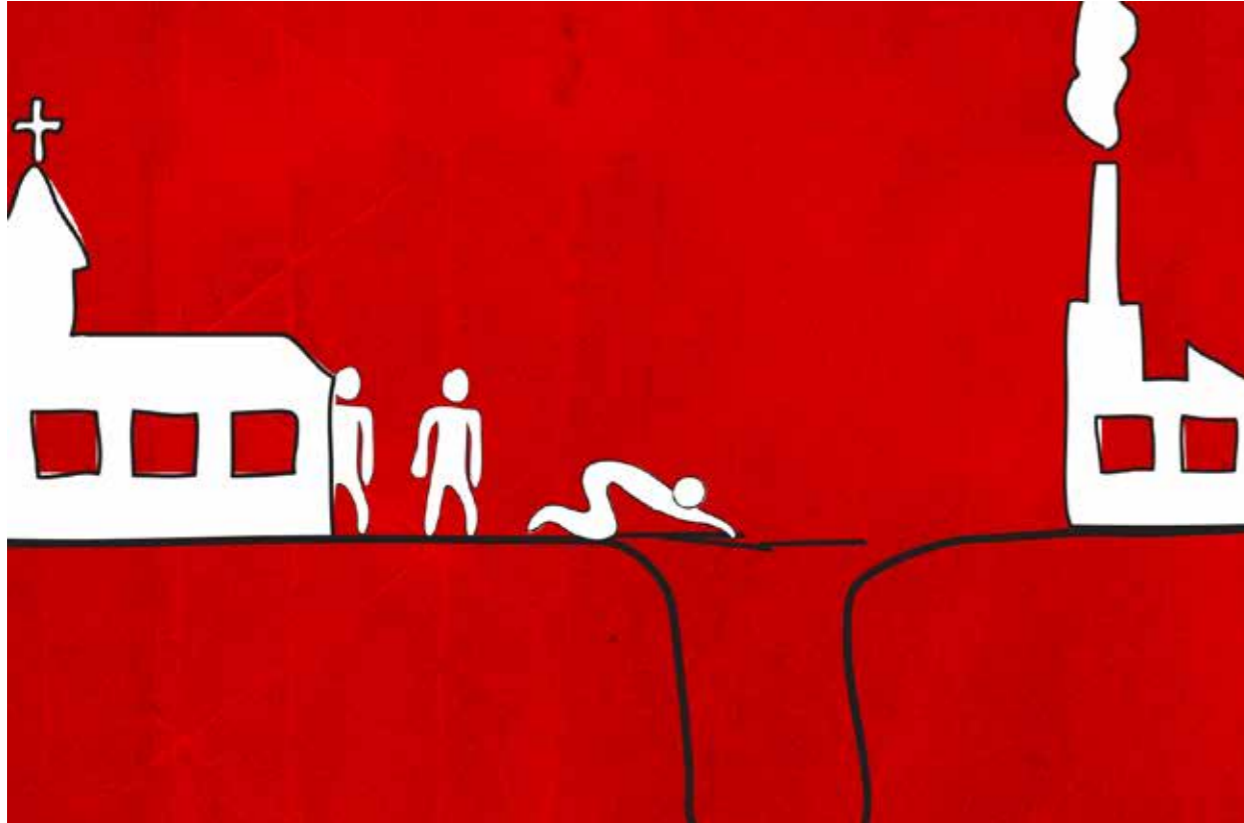
'Op de woensdagavond Bijbelstudie kunnen we zo in ons hoofd blijven zitten'

heb ik zelf ondervonden. Ik werkte negen jaar aan boord van het hulpverleningsschip de *Anastasis*, het hospitaalschip van Mercy Ships. Hier ervoer ik de kracht van 'samen werken' en samen oplossingen zoeken voor conflicten. Daar werden de lessen van de Bijbelstudies in de praktijk – met vallen en opstaan - toegepast.

Van doneren naar investeren

We hebben te maken met nog een andere trend: 'van doneren naar investeren'. Even kort door de bocht gezegd: 'geen zakje geld toegooien', maar naast de ander gaan staan en zoeken hoe die ander te bekrachtigen. Dit is ook de manier waarop God met ons omgaat. Hij verlangt, zoals wij dat als ouders verlangen, dat zijn kinderen opgroeien en volwassen worden. God kwam – in Jezus - 'de ladder af'. Jezus kwam naast ons staan, leefde onder ons, bekrachtigde ons, en ging weer weg onderwijl de opdracht gevend: 'Maak de volken tot mijn discipelen'. God wil dichtbij komen, maar is niet betuttelend.

Dit najaar was ik in Los Angeles en daar interviewde ik Melanie Cochran, de eigenaresse van een nagelstudio voor de internationale versie van een Business-as-Missionboek. De studio van Melanie kreeg onlangs een prijs als beste van LA. "Zeven jaar was ik werkloos", vertelde ze. "Wat ik ook deed, ik kon geen werk krijgen. Het leek

Kortom, het gaat bij Business as Mission om een holistische kijk op missie: als het ware om social entrepreneurship inclusief God en geloof. Het gaat om de vraag hoe het bedrijf in al zijn facetten uitdrukking kan geven aan 'zijn koninkrijk hier op aarde...' Hoewel de eigenaar/ondernemer natuurlijk een belangrijke rol speelt, staat diens (geloofs)leven niet centraal, maar de vraag hoe *het bedrijf* een *agent of change* kan zijn – een instrument afgestemd op God - om transformatie in de samenleving te kunnen bewerken.

Ondernemers, jullie gaven en talenten zijn nodig! Juist ook dat talent om kansen te zien, aan te pakken en om uit te stappen. Het uitstappen uit de boot in het onmogelijke, zoals Petrus dat deed, vraagt om vriendschap met God, om loslaten van controle, om vertrouwen en overgave. Als we daar meer en meer in leren uitstappen, gaan we een pad op naar waarlijk geestelijke en materiële rijkdom, waar we leren om *wealth* in de brede betekenis te creëren en aan anderen door te geven.

Naar samenlevingsgericht

BAM gelooft in het belang van een persoonlijke relatie met God. Het individu staat echter niet centraal, maar het bedrijf. Het betekent vanuit een relatie met God zoeken - luisteren en openstaan voor openbaring - hoe mijn bedrijf, of facetten van mijn bedrijf, kunnen bijdragen aan oplossingen in de samenleving. Op die manier kunnen

Het is meer dan 'mijn ethisch goede leven'

alsof God me apart zette. In die tijd ging ik regelmatig naar een heuvel in Beverly Hills. Daar sprak God dat ik naar Afrika zou gaan. Niet als traditioneel zendeling, maar anders. Het ging over bedrijven helpen opzetten en mensen bekrachtigen. Dat soort ideeën kwamen bij mij naar boven als ik op die heuvel was. Maar dat was in een tijd dat zaken als microkrediet nog niet bekend waren." Nu gaat ze regelmatig naar Kenia, samen met haar zakelijk partner Jennifer, die zich gespecialiseerd heeft in gebed, voorbede en profetie. Deze twee vrouwen geven daar lessen in ondernemerschap, vooral aan vrouwen die uit de prostitutie komen.

gerechtigheid? Wat zijn de mogelijkheden? Wat vraagt God van ons? Dat is een zoektocht die gaande is. Wereldwijd. Hier in Nederland zien we dat door de opkomst van initiatieven zoals bedrijfsgebed en organisaties als Encour, die in november de themadag 'Work as Worship' organiseerde. Internationaal zie ik het door mijn betrokkenheid bij Bakke Graduate University, www.bgu.edu, die wereldwijd op theologische opleidingen lessen verzorgt in 'Theologie van werk'. Hier worden toekomstige kerkeleiders gevormd. BGU kan de vraag amper aan.

Business as Mission

Business as Mission is een concrete uitwerking van al deze paradigmaverschuivingen. Maar BAM is ook weer niet nieuw; eerder een herontdekking van oude waarheden. We zien ondernemerschap terug in de Bijbel. De Quackers van de vorige eeuw is een kerkelijke gemeenschap die visie had voor ondernemerschap en veel betekend heeft voor kerk en samenleving. In onze tijd heeft de kerkgemeenschap Foursquare International, in Nederland bekend als Rafaël, BAM omarmd als een van hun strategieën.

BAM is overigens een van de vele namen en verschijningsvormen. Denk aan Kingdom Companies, Missional Business, Business for Transformation en meer. Je ziet bij netwerken en organisaties soortgelijke ingrediënten terugkomen, zoals het bewust nadenken en God zoeken hoe we als bedrijf vorm kunnen geven aan de P's van *People, Profit, Planet*. Bij Business as Mission komt daar *Pneuma* (Geest) of *Purpose* (zingeving) bij.

MELANIE COCHRAN

we getuigen, een geur verspreiden. 'Evangeliseren' betekent 'het goede nieuws brengen'. Dit willen BAM'ers doen door producten, diensten, relaties en door het verschaffen van waardig werk. Het is meer dan 'mijn ethisch goede leven'; het gaat over zoeken van recht en rechtvaardigheid in de samenleving. Je hele (bedrijfs)leven is als het ware een verhaal dat het evangelie verkondigt. Je bedrijf getuigt met je, als je over God spreekt.

Overgave en uit de boot stappen

God nodigt ons uit om buiten onze eigen mogelijkheden te denken, om open te staan voor ingevingen van de Heilige Geest. Zoals bij Kees de Zwart. Hij hoorde de namen van drie landen, landen waar hij nog nooit was geweest. Binnen drie weken had hij daar contacten. Intussen is de deur geopend en een bedrijf gestart in een van die landen.

Gea Gort verdiepte zich in Business as Mission en schreef samen met Mats Tunehag en Monique Fahner 'Business as Mission; een wake-up call voor kerk, werk en samenleving'. Volgend jaar zal ze in artikelen in Business Contact nader ingaan op BAM: hoe ondernemers kunnen bijdragen aan zending en kerkvernieuwing, plus hoe ondernemers BAM kunnen vormgeven in hun bedrijf.

Gea Gort onderzoekt, spreekt en publiceert over missie in de hedendaagse context. Ze schreef eerder 'God in de stad' en 'God is niet wit'.

Als lezer van BusinessContact kun je het BAM-boek bestellen via www.geagort.com en word je vrijgesteld van verzendkosten door het invoeren van code: CBMC15BAM